

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/2025
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.9.2023/36
Karar Numarası : 2023/677
Başvuran : İ.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Gündüzlü Mahallesi Muratlı Caddesi No:344 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın yaşadığı ağız ve diş sağlığı sorunları ile ilgili kendisine yeterli tedavi imkânının sunulmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Farklı tarihlerde 27 adet dişinin çekilmiş olduğunu ve genel sağlığını etkileyecek düzeyde diş sağlığı sorunlarının bulunduğunu,

b. Söz konusu sorunları ile ilgili olarak üç yıl boyunca dişlerinin çekilmesi dışında herhangi bir tedavinin uygulanmadığını;

c. Ücretini kendisinin karşılaması kaydıyla, Tekirdağ ilinde implant tedavisinin yapıldığı bir hastane varsa o hastanede, yoksa implant tedavisinin yapılabileceği başka bir şehre naklinin sağlanması suretiyle kendisine implant tedavisinin sağlanması talebinde bulunduğunu, ancak bu talebinin karşılanmadığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın diş tedavisi için Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinden; en son sağlık durumuna göre implant tedavisi olmasının gerekli olup olmadığı, olması gerekiyorsa tedavinin mahallinde yapılıp yapılamayacağı, bunun mümkün olmaması durumunda herhangi bir başka tedavi yöntemi ile sağlık sorunun çözüme ulaşım sağlayamayacağının tespiti ile bu hususta düzenlenecek sağlık raporunun gönderilmesinin istenildiği,

b. Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi tarafından gönderilen 10/11/2022 tarihli yazıda implant ve implant üstü protetik iş ve işlemlerin yapılmadığının belirtildiği,

c. Bunun üzerine, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden başvuranın tedavi nedenli naklinin talep edildiği ve bu talebin 23/11/2022 tarihli yazıyla Genel Müdürlük tarafından reddedildiği,

ç. Sonrasında İdare ve Gözlem Kurulunun kararı ile tedavisinin yapılacağı başka bir ceza infaz kurumuna yeniden naklinin istenildiği, bu talebin de 3/1/2023 tarihinde Genel Müdürlükçe reddedildiği,

d. Bunun üzerine Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğünden; Tekirdağ ilinde implant tedavisinin uygulanabildiği bir hastanenin bulunup bulunmadığına, bulunmuyorsa bu tedavinin hangi hastanelerde yapılabileceğine ilişkin bir cevabi yazının gönderilmesinin istenildiği; Namık Kemal Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesinde implant tedavisinin uygulanabildiğinin öğrenildiği,

e. Öğrenilen bu bilgiye binaen başvuranın söz konusu hastaneye sevkinin sağlandığı ve 24/7/2023 tarihinde gerçekleştirilen muayene ile implant tedavisi için sürecin başlatıldığı ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Kurum bünyesindeki diş hekimine diş rahatsızlığı için birçok kez muayene olduğu, bu muayenelerde implant tedavisi yaptırmayı planladığını ifade ettiği; ancak Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinde implant tedavisinin yapılmadığı bilgisinin kendisine verilmediği, bu bilginin kendisine son muayenesinde verildiği,

b. Daha sonra Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesinde implant tedavisi yapıldığını öğrendiği, bunun Kurum İdaresi tarafından da bilindiği,

c. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesine sevk talebinde bulunduğu ancak sevkinin henüz gerçekleşmediği ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'nci maddesine göre; "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

8. Mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve

kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. *“Mahpuslara sağlık hizmeti sağlanması devletin bir sorumluluğudur. Mahpuslar, toplumda mevcut olan sağlık hizmet standartlarına sahip olmalıdır ve yasal statüleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kalmaksızın ücretsiz olarak gerekli sağlık hizmetlerine erişebilmelidir.”* (Birleşmiş Milletler (BM), Mahpusların Islahı İçin 70/175 sayılı Asgari Standart Kurallar, A/RES/70/175, 17/12/2015, para. 24.)

12. İncelemeye konu başvuruda başvuranın; diş sağlığı problemleri yaşadığı, implant tedavisine ihtiyaç duyduğu ancak sevk edildiği hastanede implant tedavisi uygulanmadığı gerekçesiyle tedavisinin sağlanmadığı iddialarına karşılık muhatap Kurum tarafından; başvuranın implant tedavisinin yapılması için implant tedavisinin uygulandığı hastanelerin araştırıldığı ve gereken işlemlerin yapıldığı ifade edilmektedir. Başvuran, muhatap yazılı görüşüne karşı sunduğu yazılı görüşünde; Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesinde implant tedavisi yapıldığını, ancak bu hastaneye sevkinin henüz gerçekleşmediğini ifade etmektedir.

13. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri" başlıklı 71'inci maddesinin birinci fıkrasına göre: *“Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koğuşlarında tedavi ettirilir.”*

14. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 102'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre: *“Hükümlünün estetik amaçlı veya Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında olmayan tedavi giderleri kendisi tarafından karşılanır.”*

15. Başvuran her ne kadar ihtiyaç duyduğu implant tedavisinin sağlanması için muhatap Kurumun gereken işlemleri yapmadığını iddia etmiş olsa da başvuru kapsamında yapılan inceleme neticesinde, muhatap Kurumun, başvuranın implant tedavisinin hangi hastanede yapıldığının araştırılması dahil olmak üzere tedavinin sağlanması için gerekli girişimlerde bulunduğu, nihayetinde başvuranın tedavisine başlandığı, dolayısıyla başvuranın bu bağlamda sağlık hakkının ihlal edildiğine yönelik iddialarının dayanaktan yoksun olduğu anlaşılmaktadır.

16. Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddeleri uyarınca başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/9/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye